

- Σ.- (διακρίπτει τήν έμπομπή) "Έεεε....καλησπέρα σου-καλησπέρα σου. "
- Γ.- Καλησπέρα-καλησπέρα.
- ΟΛΟΙ.- Καλησπέρα-καλησπέρα.
- Ε.- Καλώς όρισεσεν".
- Σ.- Έπορείς τιδέν καί λές έσύ ό Εύσταθιάδης. "Έλπετ θά καλοσορίμεις μας, τσίγκι ασό φέ κιάν τρέχω, για νά παίρω τήν άδειαν ασόν τρανόν.
- Γ.- Κατεβήκαμε από τό χωριό χθές, βέβαια για τήν έκθεση καί πριν τήν έπι-
σιεφτούμε, ή συμπεθέρα μου άπ' έδω σοφίστηκε νά πάρη μέρος στήν Ποντια-
κή έμπομπή. Για πότε τά κανόνισε όλα δέν πήρα είδηση.
- Ε.- Μέ συγχωρείτε. Έσείς κύριε μέμετε στό ίδιο χωριό μέ τήν κυρία Σουμέ-
λα;
- Γ.- Όχι-όχι. Εγώ είμαι άπ' έδω, από τή Θεσσαλονίκη. Συμπεθεριάσαμε, βλέπεις,
μέ τήν κ. Σουμέλα καί άνέβηκα στό χωριό τους μία βόλτα καί....
- Σ.- "Ο. Ξ. φθάνει, Ξ. φθάνει. Νά τόν δίγω νά έγροικά έγώ πιο καλλίον. "Αισον
Εύσταθιάδη, έγέντον τρία σεφέρια έγραφεσ άμον ντ' έθέλεσες ντ' άγνα καί
πώς έσυμπεθεριάσαμε κι' άτώρα τεάμον έφτάς πώς τιδέν κι ξέρτσ'. Νήσα,
άτά είν' τά σιέρτσια, θά σιέρτσια, πώς λές άτα. Όσήμερον μέ τ' έσας οντά-
μαν έγώ πά, θ' έφτάμε τήν πομπήν. θά δίγω νά έγροικά άούτος ό συμπέθερον,
ό κύριον Γεράσιμον ντ' άγνα έφτάμε έμείς τή χαράν, άέτσ' κοντολογής τε-
μέν, τσίγκι όλεν τή χαράν για νά δίγ' άτον νά έγροικά πώς γίνεται, πρέπ'
τρία ήμέρες νά έχωμε πομπήν.
- Γ.- Όχ.. θά καιγόταν οι άκροαταί. (γελά)
- Σ.- Μασχαριάνον συμπέθερον έποίησα. Νήσα.
- Ε.- Έγροίξα. Έλπετ θά έφτάμε τά τραγωδίας τή χαράς....
- Σ.- Ναι-ναι. Καί μέ τά τραγωδίας οντάμαν ένα-δύο λογόπα. "Αρ παίξτεν θά
τ' άχπαστικόν. (ΛΥΡΑ) 'Ατό συμπέθερε έφτάμ' άτο, ονταν θ' άχπάσιουμες
νά πάμε σό νυφέπαρμαν, έλια κι' άτό τό σιοπόν θ' έφτάμε. "Ε.. έλπετ άτό
τό σιοπόν άλλο ώραν πά έφταμ' άτο.
- Γ.- Μάαααααλιστα.
- Σ.- Φά πουσίντια άνάααααααλιστα.
- ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ
- Σ.- 'Αχά. Κ' έπ' έκειτ σό νυφέπαρμαν άπάν' έφτάμε άλλο σιοπόν καί άλλο τραγω-
δίαν. "Αφεί κόρη τόν κύρη σου καί ποΐσον άλλον κύρη, τή μάνα σου
καί ποΐσον άλλεν μάναν."
- Πολύ ώραϊα λόγια. Βέβαια ό πενθερός κι' ή πενθερά είναι στή νύφη πατέ-
ρας καί μάνα.

Σ.- Ναί, ἄμην τέρεν ντ' ἔμορφα συμβουλεύουν καί τή νῦφεν:

" Τίμα κόρη τόν πεθερό σ' ἀσόν κύρη σ' καλλίον, καί τήν πεθερά σ' ἀσή
μάνα σ' καλλίον ."

" Εἰ τι... παλεά καιρούς.

Γ.- Τά ξέρω, τά ξέρω κι' ἐγώ, ἄν καί ζῶ στή Θεσσαλονίκη, ἡ Πατρίδα μου ἡ Ἀ-
νατολική Θράκη εἶναι, σ' ἓνα χωριό της γεννήθηκα. Θυμᾶμαι τήν παληά ἐκεί-
νη ζωή, μέ τίς τόσες ὁμορφιές της.

Σ.- Παῖξον λύριτση.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ε.- Ἀ τώρα θεία Σουμέλα ἀγληγορετά ἄς ἔρχουμε σό σπρίτ' τή γαμποῦ, τσίγι-
ῶραν πολλά κι' ἔχωμε.

Σ.- Ναί-ναί. Ἄκσον συμπέθερε, ἀσά στεφανώματα κι' ὕστέρ' καί ἀσό τρώει ὁ
κόσμος ὅλεν, σκαλῶνε τά χορόντας καί τά τραγωδίας. Πρῶτον χορόν τό
θύμισμαν. Ἐφτά ζευγάρια καί τό τέκ.

Γ.- Τό ἔχω ὑπ' ὄφιν μου τό " ῥύμισμα " . Παρουσιάζει μιὰ εἰκόνα πάρα πολύ
ὁμορφη μέ τά ἑφτά ζευγάρια, μέ τίς λαμπάδες. Ὁ χορός του σεμνότατος,
ὁ δέ σιοπός μελωδικώτατος.

Σ.- Ἐλέπεις, ἐλέπεις τί ἔμορφα ἀτέτᾶ ἔχομε;

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Σ.- " Ε... νά λέγωμε πολλά εἶν', ἄμην ἡ πομπή ὀλίγον κρατεῖ κι' ἄρ ἀέτσ' πά
συμπέθερε ἀσό ξημερώνομε, ἀλλομίαν τό κέφ' δυναμώνει. Ἐνέσπαλα νά λέγω
καί ντό ἐνέσπαλα κι' ἐπρόφτασα, γιά τή χάρ', γιά τ' ἀδέλφια, τά τιμάντας
ἀπ' ἀδά πά κι' ἐπ' ἐκεῖ πά.

Γ.- Δέν πειράζει. Θά τά δοῦμε ὅλα στό γάμο τῆς κόρης μου ~~ῥεῖς ῥεῖς~~ καί
τοῦ γιου σου.

Σ.- Σή χαράν τοί παιδί ' ἔμουν, ναί. Ἄμην σό χωρίον ντό θά ἑφτάμε, ἀσό
ραδιόφωνον κι' θ' ἀκουσεύκουνταν, γιάτ' ἀτό ὁ σήμερον ἔρθαμε ἀδανά καί
εἴπαμε ντό θά ἔλεγαμε. Ἄρ ἀέτσ' πά ὁ Εὐσταθιάδης γιά τή ζωήν τ' οἰκο-
γένειας ἰμ τιδέν ἄλλο κι' θά λήη, θά τσουρών' ἀτο τεμέν. Ἐγώ ἐξέρω
ἐκεῖνος νά τσουρών' ἀτο κι' ἐν, ἄμην θά εὐρίν' νά λήη καί νά γράφτ'
ἄλλα. Ἀσό τσιμίδν' ἀτ κιάν ἐβγάλ' καί λέει ἓνα σειρίν καί ἀτσάπα ὅλια
πά ἀληθινά εἶν' ;

Ε.- Καλόν, καλόν θεία Σουμέλα, ἐξέρω ἀσό τρανόν τήν ἐγάπη σ' λές ἀτα. Ἀ τώρα
ἄς ἑφτάμε τό κοτσαγγέλ' κι' ἐπ' ἐκεῖ κατ' θά ἐρωτῶ σε.

Σ.- Ἀλεπίτσο ξάν κατ' πολεμᾶς μά μαθάντ' ἀσή γραίαν, θ' ἑφτάς Λαῖ' γραφίαν,
ἐξέρω. Κάθαν Δευτέραν καί Σάββαν ἀνοῦμε, τήν Δευτέραν σό μεσημέρ' ἀπάν
καί τή Σάββαν σήν βραδύν κές.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

- Ε.- Λοιπόν θεία Σουμέλα έρθαμε σ' έρώτεμαν. Καί πρώτα-πρώτα έρωτώ σε:
Σήν έικθεσιν έπήες;
- Ε.- Κι' άρ μέ τό είμες χωρέτ', χόσσ άγρια τσαναβάρια πά κι' είμες. 'Επήγα
κι' έν, όλεν τήν έικθεσιν τ' άπέσ' έγυρωιλώστα πιλέμ. Παναγία-Παναγία, ό
θεόν πλάν' τόν άνθρωπον και κλώσικται φοάτ' άτον.
- Ε.- "Αμον ντό λές έσάρεφεσε πολλά ή έικθεση. "Ε... άν θέλτσ' πέ μας ένα-δύο
έπ' έκεινα ντό άρεσαν έσε.
- Γ.- Ξέρεις κύριε Εύσταθιάδη και πολλά δέν τής άρεσαν.
- Σ.- Μέ τ' έκεινα θά σιαλώνω. 'Επήγα έικρεμίγα άπέσ' σέ κατ' τρανά καθίτριας,
καρβέφτια. Κύριε 'Ιησοϋ Χριστέ μ; είδα έγώ έμέν και έγρέθα. Τό κιφάλιμ'
όσον έναν βαρέλ' και τά ποδάρια μ' λεγνά τσατσόπα κι' έπ' έκει ένα-χάπα-
ρα τό κιφάλ' μικραίν' και τά μέσα κουράουν.
- Γ.- (γελά)
- Σ.- Γελάς. 'Ε²κεινά πά άρ' άέτσ' έχάθες άσά γέлта. 'Η άηνά έποίηεν τό μυτήν
άτ έθαρρείς έπ' έκει σά τρανά τ' άγγούρια.
- Γ.- (γελά) Καί τά δικιά σου τά χείλη;
- Σ.- Νέησα. 'Εξέβαμε έπ' έκ' άπέσ' και ό συμπέθερον έπέρεμε κι' έπήεν σ' έναν
άλλο μέρος. Ούχι ιννά μή έπροφτάνα κι' έπέγνα. 'Επλέρωσαμε παράδες και
είδαμε ίναν τσάτσαλεσαν.
- Γ.- (γελά) Τέλος πάντων.
- Σ.- "Αρ νέησα ό συμπέθερον καλός κι' έξικαλος όλια τ' έκές θά λασιίζεμε.
'Επήγαμε-έπήγαμε... κι' έπ' έκει χάπα-χούπ' έρουζαμε σ' ένά μέρος πού
έταν άράπ', μαϋροι άνθρωπ', δύο δόντια έτσαρτίλιζαν. "Αμαν ντό νά λέ-
γω σας τό πετσίν άτουν άγρεν έτον κι' άπέσ' σό μάτια τουν έθαρρείς
έλεπες τήν καλοσύνιαν τή θεοϋ. Θεέ μ' θεέ μ' άσή κοσμή σ' όλια τ' άικρια
έρθαν άτουπές σήν έικθεσιν. Μετα όλ' τή θεοϋ άνθρωπ' και ζατί ντό έχομε
νά μοιριάζωμε; Ό θεόν λάσσ φωτίζ' όλτσ' και επιδθαβαίνε τά πολέμους.
Τή Χριστοϋ ή έγáp' νά έμπαίν' σά καρδίας τ' όλωνών. Χριστέ μ' νά ποδεδίζω
θε άοίνα μηχανία πά ίνταν... Μετα έθαρρείς ή έικθεση τ' άπέσ' έλαμμεν-
έλαμμεν. Τή μάνα σ' κι' άσό θάμα σ', άνθρωπον νά θέλ' τά θάματα ντ' έφτάει
μανάχον ή έγáp' νά βασιλεύ' άνάμεσα σ' όλτσ'.
- Ε.- Εύχαριστοϋμε πολλά θεία Σουμέλα. Εύχαριστοϋμε και τόν συμπέθερό σου
κύριο Γεράσιμο. Εύχομαι μέ τό καλό νά παντρέφετε τά παιδιά σας, νά
εύτυχήσουν και μαζί μ' έκεινα νά ζήσετε κι' έσείς τά ψόλοιπα χρόνια
σας εύτυχισμένα.
- Σ.-Γ.- Εύχαριστοϋμε-εύχαριστοϋμε.
- Ε.- Μιά πού είναι έδώ τά παιδιά σας ό Θωδωρίκας κι' ή 'Ασπασία και τόση
~~~~~

ὦρα δὲν μᾶς εἶπαν τίποτε, θὰ ἔχουν τὴν καλοσύνη νὰ μᾶς ποῦν ἓνα τραγούδι; Ἐχὼ πληροφορηθῇ ὅτι ὁ Θοδωρίκας τραγουδάει καλὰ, ἀλλὰ καὶ ἡ Ἀσπασία στὸ λίγον καιρὸ τῆς γνωριμίας της μὲ τοὺς Ποντίους ἔμαθε μερικά τραγούδια.

Γ.- Ἐγὼ εἶμαι σύμφωνος.

Σ.- Καὶ τὰ συμφωνίας πᾶ ντὸ χρειάζσκουνταν; θὰ τραγουδοῦν χωρὶς παρακαλῶν
θὰ τραγουδοῦν οὐτάμαν τὸ " θεῖα μ' ἡ κουτοῦ σ' ". "

.....ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ .....

(Ἐδῶ κλείνεται ἡ σειρά τῶν στιγμιотύπων γιὰ τὴ ζωὴ τῆ χώρας τῆ Σουμέλας.)